

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cibus Electvs Sive Instrvctiones Sanctae De vita sanctè
traducenda& inter pios sanctósque affectus concludenda**

Elffen, Nicolas

Coloniae, 1667

Instructio VIII. De cultu & veneratione Sanctorum, & festorum
præcipuorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55232)

concionare : esto instar templi Deo sacrati, in quo nihil nisi sanctum & majori Dei honori dedicatum invenitur : esto facula instar ardentis & lucentis & sanctitatis suæ radios quaquaversum diffundentis : esto velut columba balsamo aliisque odorem delibuta, quæ alias secum columbas in cœlesti columbarium alliciat.

Quod si autem ex officio tibi incumbit animarum cura, esto in conversatione non asper & morosus, sed placidus ac dulcis, & ad cuiusque mores & naturam te accommoda, ut omnes Christo lucrifacias.

Pro animarum lucro nulla pericula, nullas difficultates, nullos labores, nullas poenitentias, nec mortem ipsam metue. oportet in doloribus & angustiis animas parturire Christo.

INSTRUCTIO VIII.

De cultu & veneratione Sanctorum, & festorum illis consecratorum.

§. I. *Documenta quadam incultu dierum festorum observanda.*

AD dies anni solemniores si ritè te cupis præparare, & tam sancta tempora sanctè ac devotè celebrare, imprimis omni studio & sollicitudine conniti debes, ut etiam levissimas noxas quàm diligentissimè caveas, & maximâ quâ potes, animum tuum exornes & condecres conscientia puritate, quâ & Deus & omnes sancti suavissimè recreantur.

tur & afficiuntur. Deinde circa ejuſmodi dies accuratiſſimè obſervare ſtudeas præſcriptam temporis rationem & ordinem diei, & conſuetæ pietatis exercitia, aliâque quotidiana opera, ut preces matutinas, meditationem, examina &c. ſolito perfectiùs peragere. Nemo enim prudens ibit inficias, magis Deo placere & Sanctis eius, Si quis conſuetas illas occupationes quàm perfectiſſimè obeat, quàm ſi neglectis illis, ſingularibus quibuſdam devotiunculis adhæreat. Hic locum habet tritum illud: *Vnum oportet facere, & alterum non omittere.* Tertio, ſi quid extra ordinem circa ejuſmodi dies ſacratiores moleſtiæ vel adverſitatis occurrat, ut ſi injuriâ aliquâ vel contumelioſis verbis laceſſerêris à proximo tuo, id non æquo tantum, ſed hilari etiam animo ſuſcipe, & dona illud atque offer Jeſu tuo, dilectiſſimæ Mariæ eius, aut Divo, cui dies ſacer iſtat, dicendo: *Mi Jeſu, tibi hoc offero, tibi dono: amore tui non ulciſcar, non par pari referam, ſed bolum hunc letus devorabo.* Et poſtquam ſemel illatam tibi injuriam donasti Chriſto, perpetuâ ſepeliri debet oblivione, nec unquam aut recolendo, aut quod deterius, obmurmurando repeti atque ita ſpirituale quodammodo furtum committi. Quarto, in operibus humilitatis & charitatis erga proximum diligentius te exerce, viſitando v.g. infirmum aliquem, largiorem dando elee-

moſy

mosynam. assumendo spontaneam aliquam
 tui ipsius confusionem. Quintò plus aliquid
 jejunii aut castigationis corporis aut pietatis
 assumi potest cum consensu tamen & ap-
 probatione Confessarii. Sextò: amà secre-
 tum, solitudinem & silentium, institutâ bre-
 vi aliquâ recollectione, & relege concepta
 aliàs proposita, quæ si te observasse atque
 complexisse deprehenderis, agè Deo gratias
 dicendo ad singula, aut *Deo gratias*, aut *Glo-
 ria Patri* &c. sin minus, dole, veniam preca-
 re, emendationem spondet & per merita
 Sancti, cujus celebritas agitur, gratiam à
 Deo postula id præstandi. Septimò, sæpius
 per diem protestare, tot v. g. vicibus, quot
 annis vixit in terris Divus ille, quòd in eius
 gratiam & honorem certum aliquod vitium
 in quod sæpius labi consuevisti, emendare
 deinceps velis & diligentius cavere, præci-
 puè, ne facile contra alios murmures, aut
 temere eos judices & similia, ex quibus ve-
 lut malâ radice plures propullulare solent
 imperfectiones. Octavò, sæpius Deum ro-
 ga per merita & intercessionem Sancti illius,
 ut eam tibi virtutem infundere dignetur, in
 quâ Divus ille maximè excelluit, quod fieri
 opportunissimè potest in colloquiis medita-
 tionis, in sacro post elevationem, & sub com-
 munionem, ac denique in fine examinum.
 Nonò, consueta lectio spiritualis & medita-
 tio institui possunt, de vitâ istius Sancti. De-
 cimo,

Undecimò, crebrò age summo & æterno Deo gratias pro omnibus beneficiis Sancto illi concessis. Undecimò, ipso festo Sancti & per octavam assuesce orare hymnum, antiphonam, versiculum & orationem, quæ festo illi conveniat.

§. II. Devotiones tempori adventus & natali Domini pie celebrando accommodatæ.

Exemplo Japonici Martyris Caroli Spinolæ in memoriam & honorem novem mensium, quibus castissimis ac sanctissimis Matris suæ visceribus clausus delituit, novies devotè recita orationem Dominicam & salutationem angelicam, recolendo ad singulas, specialem aliquam gratiam & prærogativam, quas gratissimus puer pro impensis sibi per novem menses obsequiis Matris suæ impertivit, quarum 1. est Maria vera & genuina est Mater Dei, pete ut & tu Dei Mater fias, perfectè implendo, & perficiendo voluntatem Dei, juxta illud: *Qui fecerit voluntatem Patris mei, qui in Cælis est, ipse meus frater, soror ac Mater est.* 2. Maria simul & Virgo & Mater est. pete abundantiam bonorum operum cum summâ animi puritate. 3. Maria novem mensium spatio in utero suo gestavit filiolum suum absque ullâ molestiâ vel onere. pete, ut *jugum Domini tibi suave ac leve sit.* 4. Maria sinè dolore peperit. pete, ut omnia bona proposita cum læ-

civā victoriā occurrentium difficultatum, opere perficias. 5. Maria incomprehensibilem utero suo comprehendit, utinam & tu ad recipienda omnis generis dona supernaturalia & gratias divinas idoneus & capax efficiaris. 6. Maria purissimum templum est Jesu Summi Pontificis, faxit Deus ut & anima tua semper eiusmodi templum inveniat. 7. Maria penurarium est in quo repositum manna coeleste, age, ut tu dignè semper ad sacrum epulum accedas. 8. Maria purissimum vellus est, quo secundus Adam convestitur, & tu ad Mariam accurre tanquam ad Matrem viventium, & in eius te sinu absconde. 9. Maria Virgineus paradysus est secundi Adami, utinam & anima tua hortus foret ab omni lolio & zizaniis expurgatus.

Sub noctem natalis Domini ante structum alicubi prætepe devotè procumbe, & ante omnia reverenter adora Christum Dominum tuum, *puerulum Bethlemiticum* quo ipsum nomine compellare solitus est S. Franciscus Seraphicus. Adora autem ipsum talem, qualis est, videlicet *tanquam exemplar & formam virtutum omnium, tanquam lucem mundi, tanquam viam, veritatem & vitam, tanquam optimum amicum tuum fratrem tuum, Principem, Ducem, Magistrum, Legislatorem, Redemptorem, Patronum & mediatorem apud Patrem suum, tanquam paucum, qui*

de cælo descendit: tanquam agnum, qui sustulit peccata mundi, tanquam signum, cui contradicetur: tanquam Regem Regum & Dominum dominantium ac Iudicem vivorum & mortuorum: tanquam Deum fortem, Deum vivum & verum, Deum de Deo, unius cum Patre substantiæ & nature. Singulos hosce titulos maturè perpendens adora recens natum puerulum, & teipsum totum illi offer, & speciatim si quæ emisisti, vota tua, ac propositum firmum & efficax nunquam peccandi lethaliter, & venialia etiam peccata atque imperfectiones omnes diligentissimè cavendi: semper eligendi quod perfectius est, & ex duobus æquè perfectis id, quod vilius & molestius: cœcè & simpliciter Superioribus omnibus obsequendi, nunquam ex respectu humano aut mali aliquid perpetrandi, aut boni omittendi: æquo ac hilari animo & citra omnem querelam perferendi quascunque illatas injurias & immixtas undecunque adversitates, diligendi inimicos omnes, adversarios & persecutores suos. Atque hinc.

II. Velut mendicus eleemosynam spiritualem petes ab opulento & divite puerulo, videlicet, remissionem plenam peccatorum tuorum, sanctitatem vitæ, constantem & continuum progressum in via virtutis & perfectionis, commendabis quoque ipsi universam Ecclesiam, ordines religiosos, Ma-

gistratum Ecclesiasticum & sæcularem atque omnes Superiores tuos: hæreticos, impios, justos, animas purgatorii.

III. Age gratias cœlesti & æterno Patri, quod humanitatem recens nati filii sui tot ac tantis donis exornarit: Spiritui Sancto, quod Beatissimæ Virgini obumbrâit atque ita opus redemptionis humanæ promoverit: ipsi infantulo, quod humanâ se carne induerit, factus pro nobis mortalis: Sanctissimæ Matri, quod Jesum Redemptorem ac servatorem nostrum mundo protulerit: Sancto Josepho, quod nato puerulo tam sedulus ministrârit: Divis Angelis, quod Jesum laudibus suis celebrârint, & pastorebus annuntiârint; Pastoribus, quod primi ipsi natum pro nobis Deum agnoverint & adorârint. Denique pium commiserationis affectum in te excita ergâ tenellum infantulum. qui jam tum pro te gravissimo peccatore pati incipit, & multo adhuc graviora in omnibus sanctissimis membris suis toleraturus est, ea proinde maximâ quâ potes devotione, & cordis affectu venerabundus exosculare.

§. III. Devotiones quadragesimæ & hebdomadæ Sanctæ servientes.

I SI præcepto jeiunii teneris, strictè serva, quicquid Ecclesia circa jeiunium præcipit, & in hoc imitare viros pios & timorata conscientia, & nequaquam eos qui uti

in multis aliis rebus ita & in jeiunando nimis laxi & remissi sunt. Si vero ratione ætatis ad jeiunandum nondum obligatus es, nihilominus semel atque iterum ex Consilio & consensu Patris tui Spiritualis, præcepto Ecclesiæ, de jeiunio, te accommoda.

II. Quotidie quinquies Pater & Ave expansis brachiis recita in honorem quinque Sacratissimorum vulnerum Redemptoris tui.

III. Quotidianæ aspirationes & precatiunculæ jaculatoriæ sint: *Iesu crucifixe, miserere mei; Iesu, in sacratissima vulnera tua commendo corpus & animam meam: Quis mihi det, ut moriar pro te, mi Iesu, ex amore tui, sicut tu pro me ex amore mei mori dignatus es? O quando nihil sciam, nihil amabo aliud, nisi Iesum meum crucifixum? &c.*

IV. Sæpius devotè, oculos defige in imaginem Christi pendentis è cruce, & in devotione ejusmodi ac blando obtutu diutius hære defixus, alias arrepto crucifixo exosculare stigmata vulnerum Christi tui, incipiendo à vulnere sinistri pedis, & desinendo in amabilissimi cordis aperturâ, & ad singula oscula singulas petendo gratias aut virtutes v.g. *Rogo te mi Iesu per preciosissimum Sanguinem tuum, quem pro me effudisti ex sinistri pedis tui vulnere, miserere mei & concede mihi &c.*

V. Die Veneris sancto ante erectum alicubi sepulchrum Domini, te in genua pro-

volve, & cum devotione, cruentata & miseris modis afflicta Christi Servatoris tui membra & artus contemplare, & 1. perpende, quos cruciatus ipse in singulis suis membris à principio vitæ ad finem usque pertulerit: age gratias, sauciatum Domini tui corpus quàm pientissimè ac reverentissimè diffusiva. 2. defle peccata & scelera tua, quæ in causa fuerunt, ob quàm innocentissimus Jesus tam miserè ac crudeliter tractatus est. pete remissionem eorum & propone emendationem. 3. Vicissim te offer ad omnia dura & dura amore ejusdem exorbenda. 4. opta exemplo Jesu & tuam profundere vitam in statu gratiæ, in gentibus meritis, cum multarum animarum lucro, citrà ullam obligationem pœnæ alicuius adhuc subeundæ in flammis piacularibus, quin potius relinquendo multos & copiosos bonorum operum fructus in thesauro Ecclesiæ, cum optimo vitæ & virtutis exemplo, quod etiam post mortem tuam multi intuentes ad imitationis, perfectionis ac sanctitatis studium & Dei amorem accendantur & inflammantur.

VI. Quotidiè decurre coronam B. Virginis recolendo sub ea mysteria dolorosa: similiter indies aut sæpius saltem in hebdomade recita officium parvum de S. Cruce, litanias de passione Domini, vel officium de eadem compositum à S. Bonaventura. Nec
me.

meditare tantum ac lege hoc tempore historiam patientis Christi, sed etiam sicubi occasio tulerit, libenter cum aliis de eadem colloquere, ac denique solito crebrius ac devotius frequenter sacram exomologesin & sinaxin.

§. IV. Quid circa Pascha, Pentecosten & festum Corporis Christi prastandum.

I. Die sacro Paschæ Resurgentem & postliminio in terram revertentem Dominum tuum modo quo potes optimo excipe. adora ipsum tanquam Deum æternum, Conditorem Cœli & terræ: Venerare & deprecanda divinas perfectiones eius, sapientiam, potentiam, bonitatem &c. magnifica & exalta ipsum velut liberalissimum redemptorem tuum, qui totum suum sanguinem pro te redimendo profunderet, cum unica guttula pro mille etiam mundis redimendis abunde suffecisset. gratulare ipsi gloriam corporis eius, gaude & exulta quod ipse sit Summus Rex, sacerdos &c. quod ex passione & cruciatibus eius tantus tamque multiplex fructus redundarit in cœlum & in terram: quod jam duobus stipatus choris hominum & Angelorum victoriosus incedat in terris. Offer ipsi exteriores sensus & interiores facultates ac vires animæ tuæ & precipue voluntatem nunquam delinquendi lethalius, modo, quo sup. pag. ac denique tuas & cæterorum omnium necessitates in

gloriosissima eius vulnera committe.

II. In solemnitatibus Pentecostes omni studio collaborare te oportet, ut cor tuum mundum sit, humile, pœnitens & ardens, in eiusmodi enim & non aliud venire Spiritus Sanctus delectatur: Præterea quotidie recita hymnum: *Veni creator Spiritus &c* vel *veni Sancte Spiritus & emitte cœlitus &c*. perfolvi etiam quotidie per totam octavam possunt Litania & Officium de Spiritu Sancto, ac denique crebrò per diem ferventer erumpe in has vel similes aspiratiunculas: *Confirma me Domine Spiritu efficaci & potenti. Cor mundum crea in me Deus & spiritum re-ctum innova in visceribus meis.*

III. In festivitate corporis Christi sapiùs per diem reverenter & devotè invise & saluta Dominum tuum in sacra Eucharistia reconditum velut Sponsum tuum prospicientem per cancellos, illum etiam in Ecclesia locum elige, ex quo tibi liberior detur eius intuendi facultas: in honorem & reverentiam Sacratissimi huius mysterii strictius observa leges silentii: ad horæ sonitum, devotè recita oratiunculam illam: *Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tue memoriam reliquisti, tribue qua sumus ita nos corporis & sanguinis tui mysteria venerari, ut fructum eius ingiter in nobis sentiamus, Qui vivis & regnas &c.* Consueta aspiratio tua, quam æntidem ingemines, sit: *benedictum sit Sa-*
cro-

sacrosanctum ac venerabile altaris Sacramentum.

Terminum quot diebus scilicet, mane, sub meridiem, ac vesperi in genua procumbe & ad quatuor mundi plagas conversus breviter ac ferventer pete 1. Veniam peccatorum illorum, quæ contra reverentiam sacrosancti istius Sacramenti in illâ mundi plagâ committuntur: 2. Age gratias pro omnibus beneficiis virtute ejusdem mysterii tam vivis quàm defunctis concessis. 3. Com-menda Servatori tuo in sacra Eucharistia præsentem omnes totius Ecclesiæ vivorum & mortuorum necessitates spirituales & corporales, sed præcipuè tuas proprias.

INSTRUCTIO NONA.

De cultu & amore Deiparæ.

Certò tibi persuade, & firmissimè imprime animis omnium, quoscunque in viam perfectionis dirigis, efficacissimum ac potentissimum esse medium ad consequendum non vulgarem sanctitatis gradum, speciali devotionis affectu ferri in gloriosissimam Coeli Reginam & tenero quodam amoris igne succensum erga benignissimam illam Matrem pectus gerere. Hæc etenim Mater auream clavem gerit cordis filii sui, in quo reconditi sunt omnes donorum cœlestium & divinorum gazæ & thesauri. Potest nos juvare, quia patrocinio suo omnia potest apud Filium, qui nos omnia habere vult per **MARIAM**; vult juvare, quia diligen-

ligen-